

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Warszawa, 04 maja 2020 r.

DKO-WOK.442.47.2020.MK

Pan
Rafał Bartek
Przewodniczący Zarządu
Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców na Śląsku Opolskim
e-mail: rafal.bartek@skgd.pl

Szanowny Panie Przewodniczący!

Uprzejmie wyjaśniamy, że kwestie wymogów kwalifikacyjnych niezbędnych do zajmowania stanowiska nauczyciela w poszczególnych typach szkół i placówek reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r., poz. 1575 oraz z 2019 r., poz. 465).

Przepisy ww. rozporządzenia odrębnie określają wymagania kwalifikacyjne do nauczania języków obcych, w poszczególnych typach szkół i placówek i wymagań kwalifikacyjnych do nauczania lub prowadzenia w szkołach, przedszkolach, grupach lub oddziałach zajęć umożliwiających uczniom należącym do mniejszości narodowych, podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej i językowej.

W przepisach § 14 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia uregulowane są kwalifikacje niezbędne do nauczania lub prowadzenia w przedszkolach, szkołach, grupach lub oddziałach zajęć umożliwiających uczniom należącym do mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych lub społeczności posługujących się językiem regionalnym podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej lub językowej. Kwalifikacje w tym zakresie **posiadają osoby, które mają kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela, określone w § 3 ust. 1 i § 4 ww. rozporządzenia, a ponadto znają język danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny, w którym nauczają lub prowadzą zajęcia.**

Znajomość języka danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, potwierdza się:

- dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku filologia w specjalności danego języka obcego, lub
- dyplomem ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych w specjalności danego języka obcego, lub
- świadectwem znajomości danego języka, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r.

o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823), albo

- zaświadczeniem wydanym przez organizację społeczną mniejszości narodowej, etnicznej lub społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Aby osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku filologia w specjalności język niemiecki **mogła prowadzić w klasach I-III szkoły podstawowej edukację wczesnoszkolną** uczniów należących do niemieckiej mniejszości narodowej, **musi spełnić oba warunki określone w § 14 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia**, tj. **posiadać znajomość języka niemieckiej mniejszości narodowej (potwierdzoną wymaganym dokumentem, w tym przypadku dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunku filologia w specjalności język niemiecki), a także posiadać kwalifikacje do nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej, określone w § 4 ww. rozporządzenia (tj. posiadać m.in. ukończone studia wyższe lub zakład kształcenia nauczycieli przygotowujące do pracy na wczesnym etapie edukacyjnym).**

Kwalifikacje do nauczania języków obcych w poszczególnych typach szkół i placówek są natomiast uregulowane w przepisach § 12 rozporządzenia.

Zgodnie ze wskazanym przepisem kwalifikacje do nauczania języka obcego we wszystkich typach szkół i placówek posiadają m.in. osoby, które ukończyły:

- studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku filologia w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego, i posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania danego języka obcego, lub

- studia w kraju, w którym językiem urzędowym jest dany język obcy, oraz posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania danego języka obcego, lub

- studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na dowolnym kierunku (specjalności), i legitymują się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu zaawansowanym lub biegłym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, oraz posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania danego języka obcego.

- nauczycielskie kolegium języków obcych, w specjalności danego języka obcego.

W przypadku przedszkoli i szkół podstawowych (w tym klas I-III w tych szkołach) kwalifikacje do nauczania języka obcego posiadają również m.in. osoby, które ukończyły:

- studia pierwszego stopnia w zakresie danego języka obcego, i posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania danego języka obcego,

- studia pierwszego stopnia na dowolnym kierunku (specjalności), i legitymują się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu zaawansowanym lub biegłym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia,

oraz posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania danego języka obcego.

Przez posiadanie przygotowania pedagogicznego należy rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej, nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin w powiązaniu z kierunkiem (specjalnością) kształcenia oraz pozytywnie ocenioną praktyką pedagogiczną – w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin. O posiadaniu przygotowania pedagogicznego świadczy dyplom ukończenia studiów lub inny dokument wydany przez uczelnię, dyplom ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli lub świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego (przepis § 2 pkt 2 ww. rozporządzenia).

— Mając na uwadze wskazane przepisy osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku filologia w specjalności język angielski i posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania języka angielskiego, posiada kwalifikacje do nauczania języka angielskiego m.in. w klasach I-III szkół podstawowych. Aby uczyć tylko języka angielskiego w klasach I-III szkół podstawowych osoba ta nie musi dodatkowo posiadać kwalifikacji do nauczania na wczesnym etapie edukacyjnym. Byłyby one niezbędne wówczas, gdyby oprócz nauczania języka angielskiego, osoba ta prowadziła w tych klasach także nauczanie początkowe (wtedy konieczne byłoby również spełnienie warunków określonych w § 4 ww. rozporządzenia).

— Powyższe uregulowania są spójne z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639), w myśl których prowadzenie zajęć z języka obcego nowożytnego w klasach I-III szkoły podstawowej może być powierzone innemu nauczycielowi niż ten, któremu powierzono prowadzenie edukacji wczesnoszkolnej, o ile nauczyciel ten spełnia wymagania kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215), tj. w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Podsumowując, jeżeli nauczyciel – germanista posiada wszelkie ww. uprawnienia do nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości w szkole, to **może uczyć tego języka także w klasach I-III. Natomiast, gdyby ten sam nauczyciel miał prowadzić zajęcia edukacji wczesnoszkolnej w języku mniejszości, to wówczas powinien posiadać także kwalifikacje do nauczania na wczesnym etapie edukacyjnym.**

Z poważaniem

Katarzyna Koszewska
Dyrektor
Departament Kształcenia Ogólnego
/ – podpisany cyfrowo/

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO